

توپ در زمین دانشجویان دکتری نیست

برخلاف اظهارات رئیس جمهور مبنی بر کاهش تحصیلات تکمیلی در دنیا، گزارش های بین المللی حاکی از شتاب در رشد این دوره تحصیلی در کشورهای مطرح جهان است

همین صفحه

رتبه بندی «تایمز» برای رده بندی علمی کشورهای آسیایی منتشر شد

ایران بالاتر از ترکیه و عربستان مساوی کره جنوبی

صفحه ۶

مزیت دانشگاه آزاد برای اتباع خارجی

فر دا آخرین مهلت انتخاب رشته داوطلبان دکتری در دانشگاه آزاد اسلامی

اولین تولید ملی بذر هیبرید در گلپایگان

یادداشت

توپ در زمین دانشجویان دکتری نیست

برخلاف اظهارات رئیس جمهور مبنی بر کاهش تحصیلات تکمیلی در دنیا، گزارش های بین المللی حاکی از شتاب در رشد این دوره تحصیلی در کشورهای مطرح جهان است

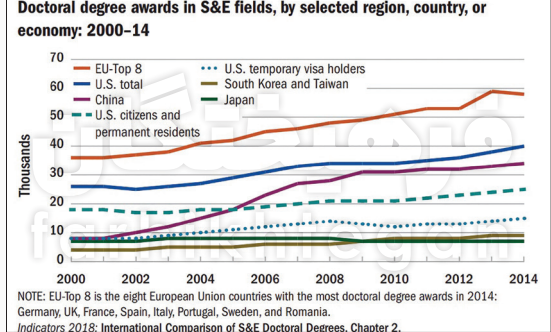
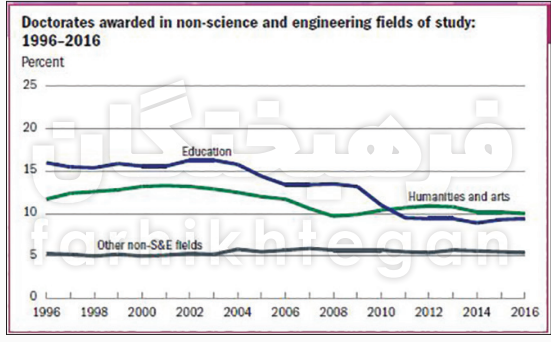
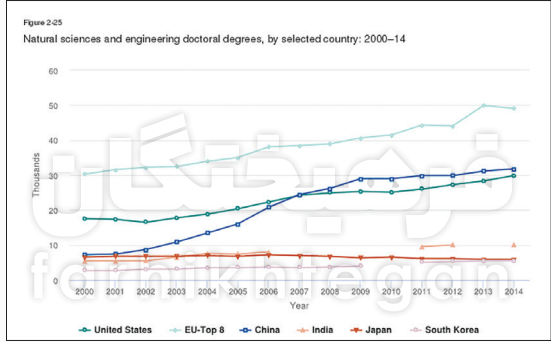
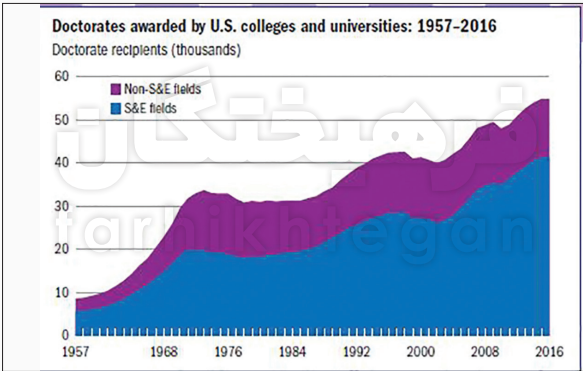
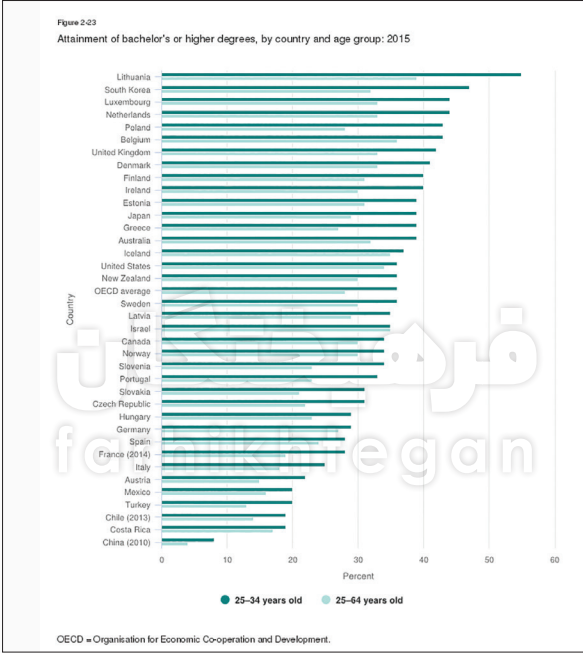
محمد رahnایاتی
دبیر دانشگاه و علمی

روز گذشته رئیس جمهور که در همایش یکصد سال تربیت معلم در ایران سخن می گفت، گریزی هم به بازار کار فارغ التحصیلان زد و توپ اشتغال را در زمین

دانشجویان دکتری انداخت. روحانی از دانشجویان دکتری پاسخ خواست که چرا همه به فکر شغل کارمندی و استخدام دولتی همچون عضویت در هیات علمی دانشگاه ها هستند و گفت: «یک نفر از دانشگاه فارغ التحصیل می شود و سپس در جامعه منظر می ماند تا ببیند کدام وزارتخانه اعلام می کند که کارمندی می خواهد تا

بلکه آنجا استخدام شود و اگر هم استخدام نشود، می گویند می بیکارم؛ در حالی که

مگر ما دانشگاه درست کرده ایم که فارغ التحصیلان دانشگاه کارمند اداری شوند؟» رئیس جمهور برای اثبات استدلال خود گفت: «مگر در دنیا و جهان غرب و شرق این گونه است؟ مگر در همه جای دنیا بچه ها پس از مدارس به دانشگاه ها می روند؟ بلکه صرفا تعدادی از آنان به دانشگاه ها می روند. ما فکر می کنیم حتما باید به دانشگاه برویم و بعد از لیسانس، فوق لیسانس و دکتری بگیریم و بعد هم می شویم دکتر بیکار! در یک دانشگاه بزرگ در اروپا ببینید کسانی که در دانشگاه دوره دکتری را می گذرانند، به تعداد انگشتان یک دست است و نهایتا پنج نفر هستند، اما بروید ببینید در دانشگاه های ما چه خبر است و همین جور درس می خوانند.» این اظهارات در حالی است که کشورهای مختلف سیاست های متنوعی را همزمان با رشد کمی تحصیلات تکمیلی خود دنبال می کنند. در این گزارش

قصد داریم نگاه دقیق تری به این موضوع داشته باشیم. سیستم های آموزشی در سراسر جهان البته متفاوت است با این حال گزارش سال ۲۰۱۸ منتشرشده از سوی موسسه آمار پونسکو که در آن اکثر کشورها اطلاعات مربوط به آموزش عالی خود را تحت استاندارد سازمان بین المللی استناداردهای آموزشی، علمی و فرهنگی سازمان ملل (ISCED) جمع آوری و گزارش می دهند، اطلاعات نسبتا جامعی را منتشر کرده است. این گزارش شامل کشورهایی بود که داده های آنها نسبتا جدید است (در درجه اول کشورهای آسیا، اروپا و آمریکا). در سال ۲۰۱۴، دانشگاه های آسیایی با بیش از چهارمیلیون نفر از اولین دانشگاه های مطرح در حوزه علوم پایه و علوم مهندسی بودند. دانشجویان سراسر اروپا (ازجمله اروپای شرقی و روسیه) با بیش از ۱/۵ میلیون و دانشجویان در آمریکای شمالی با تقریبا یکمیلیون نفر در ردیف های بعدی قرار گرفتند. در دهه ۹۰ میلادی، بسیاری از کشورها با مشاهده یک جمعیت تحصیلی و نیروی کار به عنوان یک منبع ارزشمند ملی شروع به گسترش نظام آموزش عالی خود کردند و مشارکت در آموزش عالی را گسترش دادند. با این حال در سال ۲۰۱۴ در چندین کشور در سراسر جهان، توسعه دانشگاه در زمینه های علوم و مهندسی بیشتر از ایالات متحده شد. این گزارش می افزاید بیشتر از همه اولین دوره های دانشگاهی ژاپن، ایران، چین و رژیم صهیونیستی در این زمینه بودند. در چین، اولین دوره های تحصیلی در تمام زمینه ها به میزان قابل توجهی افزایش یافت (افزایش بیش از ۴۰۰ درصد از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۴). اما نکته قابل توجه این گزارش درخصوص مدارک صادرشده در دوره دکتری است. بیش از ۲۳۰ هزار مدرک دکتری فقط در حوزه علوم و مهندسی در سال ۲۰۱۴ در سراسر جهان اعطا شد. ایالات متحده بیشترین تعداد دکتری (حدود ۴۰ هزار، سپس چین (حدود ۳۴ هزار)، روسیه (حدود ۱۹ هزار)، آلمان (حدود ۱۵ هزار)، بریتانیا (حدود ۱۴ هزار) و هند (حدود ۱۳ هزار) و حدود ۷۳ هزار مدرک دکتری در اتحادیه اروپا صادر شد. تعداد مدارک تحصیلی در چین از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۹ به طور چشمگیری افزایش یافت، اما از آن زمان به بعد، سرعت افزایش تا حدی کاهش یافت. با این حال این شدت افزایش در چین سبب شد در آمریکانیز روند متوقف شده صدور مدرک دکتری افزایش یابد. در سال ۲۰۰۷ چین از آمریکا به عنوان بزرگترین تولیدکننده علوم طبیعی و مهندسی در جهان پیشی گرفت. رشد بالای تحصیلات تکمیلی در چین در نتیجه سرمایه گذاری های دولتی در آموزش عالی در طول ۳۵ سال گذشته است. پروژه های موسوم به ۲۱۱ و پروژه ۹۸۵ نمونه هایی از برنامه های دولت چین در اواسط دهه ۹۰ برای ایجاد و تقویت موسسات آموزش عالی و زمینه های اصلی مطالعه به عنوان یک اولویت ملی است. در آسیا، چین از سال ۲۰۰۰ بزرگترین تولیدکننده مدارک تحصیلی بوده است. با افزایش ظرفیت، تعداد مدرک دکتری تخصصی علوم مهندسی از حدود ۸۰۰۰ در سال ۲۰۰۰ به بیش از ۳۴۰۰۰ در سال ۲۰۱۴ افزایش پیدا کرد. به رغم افزایش تعداد دریافت کنندگان دکتری، همزمان چین کیفی سازی این رشته ها را نیز آغاز کرد. با رشد تحصیلات تکمیلی در ایالات متحده و همچنین در انگلستان، فرانسه، آلمان، ایتالیا، اسپانیا، سوئیس، لهستان، ایرلند و استونی، بیشترین تعداد مدارک تحصیلی در علوم و فناوری در علوم طبیعی و ریاضیات و آمار است. طبق داده های یک سرشماری سالانه از میزان تحصیلات دانشگاهی، موسسات آموزشی ایالات متحده در سال ۲۰۱۶ حدود ۵۴۹۰۴ مدرک دکتری پژوهشی را به خود اختصاص داده اند که تازه این پنج برابر کمتر از رکورد سال گذشته این موسسات بود. نگاهی به این آمارها و سایر آمارهای منتشرشده نشان می دهد توسعه تحصیلات تکمیلی و البته توجه به رشد اقتصاد دانش بنیان دو سیاستی است که همزمان در کشورهای توسعه یافته دنبال می شود، با این حال مسئولان دولتی در کشورمان تنها در یک سوی این سیاست متمرکز شده اند.

دانشگاه

تصویب نظامات مالی برنامه پایش دانشگاه آزاد اسلامی

جلسه هیات رئیسه دانشگاه آزاد اسلامی در دفتر رئیس هیات موسس و هیات امنای دانشگاه برگزار شد. دکتر علی اکبر ولایتی، رئیس هیات موسس و هیات امنای دانشگاه آزاد اسلامی در جلسه هیات رئیسه این دانشگاه گفت: «امیدواریم که از سال تحصیلی پیش رو، جلوه دانشگاه آزاد اسلامی، جلوه اسلامی باشد و تزکیه و تهذیب نفس مورد توجه اساتید و معلمان این دانشگاه قرار گیرد.» دکتر ولایتی، رئیس هیات موسس و هیات امنای دانشگاه آزاد اسلامی در ابتدای این جلسه با تبریک فرارسیدن ماه مبارک رمضان گفت: «دانشگاه آزاد اسلامی بیش از دویلمیلیون دانشجو، دانش آموز، استاد و کارمند در واحدهای دانشگاهی و مدارس سما دارد و می توان گفت همه مردم ایران به نوعی به دانشگاه آزاد اسلامی متصل هستند.» وی تاکید کرد: «بحمدالله با عنایت مقام معظم رهبری ریل گذاری دانشگاه آزاد اسلامی تغییر کرده است و امروز دغدغه مدیران این دانشگاه درست اداره کردن دانشگاه به لحاظ علمی، اسلامی و عقیدتی و تربیت دانشجویانی با این ویژگی هاست.» رئیس هیات موسس و هیات امنای دانشگاه آزاد اسلامی با قدرانی از نقش آفرینی دانشگاه آزاد اسلامی در امداد رسانی به سیل زدگان اظهار داشت: «بنده از دکتر طهرانچی، معاونان و مسئولان دانشگاه تشکر می کنم که جلوه بسیار مطلوبی از دانشگاه را نسبت به گذشته عرضه کردند. آنچه در عقبه دانشگاه می گذرد باید به قدری برجسته باشد تا بتواند چهره دانشگاه و تلقی مردم را از دانشگاه عوض کند که تاکنون این اتفاق افتاده است و جای تشکر دارد.» عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی با بیان اینکه دانشگاه آزاد اسلامی از استادان متدین بسیاری برخوردار است، تصریح کرد: «امیدواریم از سال تحصیلی پیش رو، جلوه دانشگاه آزاد اسلامی، جلوه اسلامی باشد. معاونت فرهنگی و دانشجویی، نهاد نمایندگی ولی فقیه در دانشگاه آزاد اسلامی و همه اساتید این دانشگاه باید به تزکیه و تهذیب نفس که مقام معظم رهبری در دیدار با معلمان بر آن تاکید کردند، توجه داشته باشند. در این مسیر باید دست به دست هم داد و نگران برخی جوسازی ها در فضای مجازی نبود.»

رئیس هیات موسس و هیات امنای دانشگاه آزاد اسلامی با بیان اینکه اگر کیفیت دانشگاه آزاد اسلامی و مدارس سما افزایش و ارتقا یابد، اقبال مردمی به این دانشگاه نیز افزایش خواهد یافت، گفت: «دانشگاه آزاد اسلامی باید در رشته پزشکی دوره های فوق تخصصی و گرایش های فوق تخصصی را مورد توجه قرار دهد.» دکتر محمدمهدی طهرانچی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی در ادامه این جلسه گزارشی از برگزاری نخستین همایش ملی فرهنگ رضوی با محوریت گرامیداشت بانوان فرهیخته و نیکوکار در واحذبزر، برگزاری همایش دانشجویان غیرایرانی دانشگاه آزاد اسلامی در مشهد مقدس و نخستین گردهمایی سراسری معلمان مدارس سمای کشور و گرامیداشت روز معلم در واحد مشهد را ارائه کرد. دکتر طهرانچی با اشاره به برگزاری جلسه با صنعتگران کاشی و سرامیک مبد در واحدی اظهار کرد: «امیدواریم دانشگاه آزاد اسلامی واحد مبد به زودی به دانشگاه جوار صنعت تبدیل شود.» در ادامه این جلسه، کلیات تعیین شهریه در سال تحصیلی ۹۸-۹۹ مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نظامات مالی برنامه پایش به تصویب اعضای هیات رئیسه دانشگاه آزاد اسلامی رسید. ارائه گزارش وضعیت نظام آموزش پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی در استان فارس، دیگر دستورکار مطرح شده در جلسه هیات رئیسه بود.